

10 στρατηγικές χειραγώγησης από τα ΜΜΕ

Ο Αμερικανός γλωσσολόγος Νόαμ Τσόμσκι συνέταξε μία λίστα με τις 10 στρατηγικές χειραγώγησης από τα ΜΜΕ.

1. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Το θεμελιώδες στοιχείο του κοινωνικού ελέγχου είναι η στρατηγική της απόσπασης της προσοχής που έγκειται στην εκτροπή της προσοχής του κοινού από τα σημαντικά προβλήματα και τις αποφασισμένες από τις οικονομικές και πολιτικές ελίτ αλλαγές μέσω της τεχνικής του κατακλυσμού συνεχόμενων αντιπερισπασμών και ασήμαντων πληροφοριών. Η στρατηγική της απόσπασης της προσοχής είναι επίσης απαραίτητη για να μην επιτρέψει στο κοινό να ενδιαφερθεί για απαραίτητες γνώσεις στους τομείς της επιστήμης, της οικονομίας, της ψυχολογίας, της νευροβιολογίας και της κυβερνητικής. «Διατηρήστε την προσοχή του κοινού αποσπασμένη, μακριά από τα αληθινά κοινωνικά προβλήματα, αιχμάλωτη θεμάτων που δεν έχουν καμία σημασία. Διατηρήστε το κοινό απασχολημένο, τόσο πολύ ώστε να μην έχει καθόλου χρόνο για να σκεφτεί – πίσω στο αγρόκτημα, όπως τα υπόλοιπα ζώα» (απόσπασμα από το κείμενο: Αθόρυβα όπλα για ήρεμους πολέμους).

2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΛΥΣΕΩΝ

Αυτή η μέθοδος καλείται επίσης «πρόβλημα-αντίδραση-λύση». Δημιουργείται ένα πρόβλημα, μια προβλεφθείσα «κατάσταση» για να υπάρξει μια κάποια αντίδραση από τον κόσμο, με σκοπό αυτός ο ίδιος να ορίσει τα μέτρα που η εξουσία θέλει να τον κάνει να δεχτεί. Για παράδειγμα: Αφήνεται να ξεδιπλωθεί και να ενταθεί η αστική βία ή οργανώνονται αιματηρές επιθέσεις που αποσκοπούν στο να απαιτήσει ο κόσμος νόμους ασφαλείας και πολιτικές εις βάρος της ελευθερίας. Ή ακόμα: Δημιουργούν μία οικονομική κρίση ώστε να γίνει αποδεκτή ως αναγκαίο κακό η υποχώρηση των κοινωνικών δικαιωμάτων και η διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών.

3. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Για να γίνουν αποδεκτά τα διάφορα απαράδεκτα μέτρα, αρκεί η σταδιακή εφαρμογή τους, λίγο λίγο, επί συναπτά έτη. Κατά αυτόν τον τρόπο επιβλήθηκαν τις δεκαετίες του '80 και '90 οι δραστικά νέες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες (νεοφιλελευθερισμός): ανύπαρκτο κράτος, ιδιωτικοποιήσεις, ανασφάλεια, ελαστικότητα, μαζική ανεργία, μισθοί που δεν εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές εισόδημα, τόσες αλλαγές που θα είχαν προκαλέσει επανάσταση αν είχαν εφαρμοστεί μονομιάς.

4. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΒΟΛΗΣ

Ένας άλλος τρόπος για να γίνει αποδεκτή μια αντιλαϊκή απόφαση είναι να την παρουσιάσουν ως «επώδυνη και αναγκαία», εξασφαλίζοντας τη συγκατάβαση του λαού τη δεδομένη χρονική στιγμή και εφαρμόζοντας τη στο μέλλον. Είναι πιο εύκολο να γίνει αποδεκτή μια μελλοντική θυσία απ' ότι μία άμεση. Κατά πρώτον επειδή η προσπάθεια δεν καταβάλλεται άμεσα και κατά δεύτερον επειδή το κοινό, η μάζα, πάντα έχει την τάση να ελπίζει αφελώς ότι «τα πράγματα θα φτιάξουν στο μέλλον» και ότι οι απαιτούμενες θυσίες θα αποφευχθούν. Αυτό δίνει περισσότερο χρόνο στο κοινό να συνηθίσει στην ιδέα των αλλαγών και να τις αποδεχτεί με παραίτηση όταν φτάσει το πλήρωμα του χρόνου.

5. ΑΠΕΥΘΥΝΣΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΣΑΝ ΑΥΤΟ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Η πλειονότητα των διαφημίσεων που απευθύνονται στο ευρύ κοινό χρησιμοποιούν λόγο, επιχειρήματα, προσωπικότητες και τόνο της φωνής, όλα ιδιαίτερα παιδικά, πολλές φορές στα όρια της αδυναμίας, σαν ο θεατής να ήταν μικρό παιδάκι ή διανοητικά υστερημένος. Όσο περισσότερο θέλουν να εξαπατήσουν το θεατή τόσο πιο πολύ υιοθετούν έναν παιδικό τόνο. Γιατί; «Αν κάποιος απευθύνεται

σε ένα άτομο σαν αυτό να ήταν 12 χρονών ή και μικρότερο, αυτό λόγω της υποβολής είναι πολύ πιθανό να τείνει σε μια απάντηση ή αντίδραση απογυμνωμένη από κάθε κριτική σκέψη, όπως αυτή ενός μικρού παιδιού» (βλ. Αθόρυβα όπλα για ήρεμους πολέμους).

6. ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

Η χρήση του συναισθήματος είναι μια κλασική τεχνική προκειμένου να επιτευχθεί βραχυκύκλωμα στη λογική ανάλυση και στην κριτική σκέψη των ατόμων. Από την άλλη, η χρήση των συναισθημάτων ανοίγει την πόρτα για την πρόσβαση στο ασυνείδητο και την εμφύτευση ιδεών, επιθυμιών, φόβων, καταναγκασμών ή την προτροπή για ορισμένες συμπεριφορές.

7. Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΑ

Κάντε το κοινό να είναι ανήμπορο να κατανοήσει τις μεθόδους και τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο και τη σκλαβιά του... «Η ποιότητα της εκπαίδευσης που δίνεται στις κατώτερες κοινωνικές τάξεις πρέπει να είναι η φτωχότερη και μετριοτήρη δυνατή, έτσι ώστε το χάσμα της άγνοιας μεταξύ των κατώτερων και των ανώτερων κοινωνικών τάξεων να είναι και να παραμένει αδύνατον να γεφυρωθεί» (βλ. Αθόρυβα όπλα για ήρεμους πολέμους).

8. ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΜΕ ΤΗ ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΑ

Πρωθήστε στο κοινό την ιδέα ότι είναι της μόδας να είσαι ηλίθιος, χυδαίος και αμόρφωτος...

9. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΕΝΟΧΗΣ

Κάντε τα άτομα να πιστέψουν ότι αυτά και μόνον αυτά είναι ένοχα για την κακοτυχία τους, εξαιτίας της ανεπάρκειας της νοημοσύνης τους, των ικανοτήτων ή των προσπαθειών τους. Έτσι, τα άτομα αντί να εξεγείρονται ενάντια στο οικονομικό σύστημα, υποτιμούν τους εαυτούς τους και νιώθουν ενοχές, κάτι που δημιουργεί μια γενικευμένη κατάσταση κατάθλιψης, της οποίας απόρροια είναι η αναστολή της δράσης... Και χωρίς δράση, δεν υπάρχει επανάσταση.

10. ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΑΠ' ΟΤΙ ΑΥΤΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ

Κατά τα τελευταία 50 χρόνια, η ταχεία πρόοδος της επιστήμης έχει δημιουργήσει ένα αυξανόμενο κενό μεταξύ των γνώσεων του κοινού και εκείνων που κατέχουν και χρησιμοποιούν οι κυρίαρχες ελίτ. Χάρη στη βιολογία, στη νευροβιολογία και στην εφαρμοσμένη ψυχολογία, το σύστημα έχει επιτύχει μια εξελιγμένη κατανόηση των ανθρώπων, τόσο σωματικά όσο και ψυχολογικά. Το σύστημα έχει καταφέρει να γνωρίζει καλύτερα τον «μέσο άνθρωπο» απ' ό,τι αυτός γνωρίζει τον εαυτό του. Αυτό σημαίνει ότι στις περισσότερες περιπτώσεις το σύστημα ασκεί μεγαλύτερο έλεγχο και μεγάλη εξουσία πάνω στα άτομα, μεγαλύτερη από αυτήν που τα ίδια ασκούν στους εαυτούς τους.

πηγές

www.inews.gr

www.zougla.gr